

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-04-17 Nr. (1.5) ST-245

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS POLITINIŲ PARTIJŲ ĮSTATYMO NR. I-606 PREAMBULĖS, 1, 2, 3, 5 IR 8 STRAIPSNŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Teikiame patikslintą Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymo Nr. I-606 preambulės, 1, 2, 3, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas).

Įstatymo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. balandžio 17 d. išvadoje Nr. NV-967 pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus yra atsižvelgta, pasiūlymai darbo tvarka suderinti su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe. Kadangi įstatymo projekte buvo atlikti tik redakcinio pobūdžio pataisymai ir naujas teisinis reguliavimas nesiūlomas, įstatymo projektas su suinteresuotomis institucijomis pakartotinai derintas nebuvo.

Įstatymo projekto parengimą paskatino Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų neatitikimas Europos Sąjungos teisės aktams. Europos Komisija 2018 m. sausio 26 d. pateikė Lietuvai Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūros Nr. 2012/2116 pagrįstą nuomonę dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 ir 22 straipsnių taikymo nacionalinėje teisėje.

Europos Komisija pateiktoje nuomonėje pažymėjo, kad Lietuvos Respublika neįvykdė savo prievolių pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnio 2 dalies b punktą ir 22 straipsnį, nes nesuteikė Europos Sąjungos piliečiams, kurie nėra Lietuvos piliečiai, tačiau gyvena Lietuvos Respublikoje, teisės tapti politinių partijų nariais, jeigu jie netenkina šių sąlygų: būti nuolatiniais Lietuvos gyventojais, būti be pertraukos pragyvenus Lietuvoje pastaruosius 5 metus ir nebūti kitų šalių partijų ar politinių organizacijų nariais.

Įstatymo projektu siekiama nustatyti, kad būtų įgyvendinamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo įtvirtintas reikalavimas sudaryti vienodas sąlygas Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams, kurie nėra gyvenamosios vietos valstybės piliečiai, bet įstatymų nustatyta tvarka įgiję teisę gyventi tos valstybės teritorijoje, kartu su tos valstybės piliečiais dalyvauti politinių partijų veikloje bei rinkimuose į Europos Parlamentą ir vietos savivaldos tarybas.

Įstatymo projekte yra numatyta, kad politinės partijos **steigėjais ir nariais** gali būti Lietuvos

Respublikos piliečiai, taip pat teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įstatymų nustatyta tvarka įgiję Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, sulaukę 18 metų. Išsamesnė informacija apie įstatymo projektą pateikiama įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatas.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Įstatymo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Įstatymo projekte nustatomos naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai suderinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas buvo pateiktas derinti Užsienio reikalų ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Europos teisės departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Vyriausiajai rinkimų komisijai. Įstatymo projektas su Užsienio reikalų ministerija suderintas be pastabų. Į Europos teisės departamento pateiktas redakcinio pobūdžio pastabas atsižvelgta, pasiūlymas suvienodinti įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos rinkimų į Europos Parlamentą įstatymo sąvokas suderintas darbo tvarka. Dėl Vidaus reikalų ministerijos pateikto pasiūlymo Lietuvos Respublikos piliečiams ir Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams nustatyti vienodas sąlygas būti politinės partijos steigėju ir Lietuvos Respublikos piliečiams, norintiems steigti politinę partiją, taip pat deklaruoti savo gyvenamąją vietą, pažymėtina, kad įstatymo projekto tikslas yra kitoks – sudaryti palankias sąlygas Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams, teisėtai atvykusiems į Lietuvą ilgesniam negu 3 mėnesių terminui ir deklaravusiems savo gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, tapti Lietuvos Respublikoje steigiamos politinės partijos steigėjais ar jau įregistruotos politinės partijos nariais, tokiu būdu atsisakant reikalavimo Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams be pertraukos pragyventi Lietuvoje pastaruosius 5 metus. Vidaus reikalų ministerijos pateiktas pasiūlymas suderintas darbo tvarka. Vyriausioji rinkimų komisija nustatytais terminais savo pastabų nepateikė.

Įstatymo projektas darbo tvarka suderintas su Europos Komisija. Gautas teigiamas Europos Komisijos įstatymo projekto preliminarus įvertinimas, taip pat pasiūlymas kaip įmanoma greičiau priimti įstatymo projektą, kad pažeidimo procedūra būtų nutraukta.

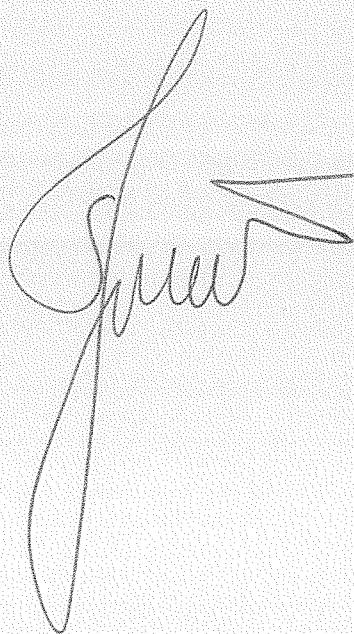
Įstatymo projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisinių institucijų departamento (direktorė Jolita Sinkevičiūtė, tel. 266 2993, el. paštas jolita.sinkeviciute@tm.lt) Informacinių išteklių koordinavimo skyriaus (l. e. vedėjo pareigas Dalia Simutienė, tel. 266 2923, el. paštas dalia.simutiene@tm.lt) vyriausioji specialistė Žana Jerochovienė (tel. 266 2913, el. paštas zana.jerochoviene@tm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 2 lapai.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.
3. Aiškinamasis raštas dėl įstatymo projekto, 5 lapai.
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.

5. Įstatymo projekto pažyma, 1 lapas.

Vidaus reikalų ministras, laikinai
einantis teisingumo ministro pareigas

A stylized handwritten signature in black ink, consisting of a large loop at the top, followed by several horizontal strokes, and a long, sweeping tail that curves upwards at the end.

Eimutis Misiūnas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS POLITINIŲ PARTIJŲ ĮSTATYMO NR. I-606
PREAMBULĖS, 1, 2, 3, 5 IR 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymo Nr. I-606 preambulės, 1, 2, 3, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.
2. Atsižvelgiant į tai, kad Europos Komisija 2018 m. sausio 25 d. pateikta pagrįsta nuomone dėl prievolių pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnio 2 dalies b punktą ir 22 straipsnį nevykdymo (pažeidimas Nr. 2012/2116) ragina Lietuvos Respubliką per du mėnesius nuo pagrįstos nuomonės gavimo dienos imtis būtinų priemonių, kad būtų atsižvelgta į šią pagrįstą nuomonę Nr. C(2018)310 *final*, prašyti Lietuvos Respublikos Seimą svarstyti šį įstatymo projektą skubos tvarka.
3. Įgalioti Lietuvos Respublikos teisingumo ministrą, o jam negalint dalyvauti – Lietuvos Respublikos teisingumo viceministrą atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

Ministras Pirmininkas
2018-04-18
Jolita Sinkevičiūtė

Strateginio valdymo departamentas
Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

J. Putkauskienė
2018-04-18

Teisinių institucijų
departamento direktorė
Jolita Sinkevičiūtė
2018-04-18

**LIETUVOS RESPUBLIKOS POLITINIŲ PARTIJŲ ĮSTATYMO NR. I-606 PREAMBULĖS, 1,
2, 3, 5 IR 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos politinių partijų įstatymo Nr. I-606 preambulės, 1, 2, 3, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – įstatymo projektas) parengimą paskatino Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų neatitikimas Europos Sąjungos teisės aktams.

2010 m. liepos 27 d. Europos Komisija (toliau – Komisija) pateikė Lietuvai preliminarą nuomonę, kad tuo metu galiojusiais Lietuvos teisės aktais, pagal kuriuos teisė steigti politinę partiją ir tapti jos nariu suteikiama tik Lietuvos piliečiams, gali būti pažeidžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 22 straipsnis. Komisija, išnagrinėjusi Lietuvos valdžios institucijų 2010 m. rugsėjo 30 d. atsakymą, 2013 m. balandžio 26 d. pateikė Lietuvai oficialų pranešimą (SG(2013)D/5835, kuriame atkreipė dėmesį į Lietuvos teisės aktų neatitiktį SESV 20 straipsnio 2 dalies b punktui ir 22 straipsniui. Išanalizavusi 2013 m. birželio 13 d., 2014 m. vasario 10 d. ir 2014 m. lapkričio 28 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktus atsakymus ir papildomą medžiagą, Komisija padarė galutinę išvadą, kad nurodytomis nacionalinėmis įgyvendinimo priemonėmis Lietuva nepildė savo prievolių pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnio 2 dalies b punktą ir 22 straipsnį, nes nesuteikė Europos Sąjungos piliečiams, kurie nėra Lietuvos piliečiai, tačiau gyvena Lietuvoje, teisės tapti politinių partijų nariais, jeigu jie netenkina šių sąlygų: būti nuolatiniais Lietuvos gyventojais, būti be pertraukos pragyvenus Lietuvoje pastaruosius 5 metus ir nebūti kitų šalių partijų ar politinių organizacijų nariais. 2018 m. sausio 25 d. Komisija, vadovaudamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 258 straipsnio pirma pastraipa, pareiškė pagrįstą nuomonę dėl prievolių pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnio 2 dalies b punktą ir 22 straipsnį nevykdymo (pažeidimas Nr. 2012/2116).

Europos Komisijos nuomone, tai, kad Lietuvoje gyvenantiems ir jos piliečiais nesantiems Europos Sąjungos piliečiams nesuteikiama teisė būti politinės partijos nariais, jeigu jie netenkina minėtų sąlygų, yra nesuderinama su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 ir 22 straipsniais. Nepaisant pagal Lietuvos teisę esančių galimybių nebūnant politinės partijos nariu būti kandidatu per vietos savivaldos ir Europos Parlamento rinkimus, Europos Komisija mano, kad galimybė visapusiškai naudotis politinėmis partijomis ir jų infrastruktūra yra esminis rinkimų kovos ir atitinkamai veiksmingo naudojimosi teise būti kandidatu, kurie pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo suteikiama kitų valstybių narių piliečiams, veiksnys. Europos Komisija pažymėjo, kad galimybė naudotis partijos infrastruktūra turi tiesioginės įtakos kandidatų galimybėms reklamuoti savo programas ir, atitinkamai, jų galimybei konkuruoti dėl rinkėjų paramos.

Siekiant Lietuvos Respublikos teisės aktais įvykdyti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo įtvirtintą reikalavimą užtikrinti piliečiams, kurie nėra tos šalies piliečiai, tokias pačias sąlygas, kaip ir tos valstybės piliečiams, dalyvauti politinių partijų veikloje, parengtame įstatymo projekte yra numatyta, kad politinės partijos steigėjais ir nariais gali būti Lietuvos Respublikos piliečiai, taip pat teisę gyventi Lietuvoje įstatymų nustatyta tvarka įgiję Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, sulaukę 18 metų.

Atkreiptinas dėmesys, kad atskirų Europos Sąjungos valstybių narių teisės aktai suteikia teisę kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams, kurie gyvena jų teritorijoje, steigti politines partijas ir būti politinių partijų nariais. Pavyzdžiui, Belgijoje, Danijoje, Švedijoje ar Nyderlanduose gyvenantys

kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai gali tapti politinės partijos nariais ar steigėjais. Prancūzijoje politinių partijų steigimas ir buvimas politinės partijos nariu nėra ribojami kitų valstybių narių piliečiams. Pagal Bulgarijos politinių partijų įstatymą bet koks Europos Sąjungos pilietis gali dalyvauti politinių partijų steigime ir jų veikloje. Europos Komisija nutraukė prieš Graikiją pradėtą pažeidimo procedūrą, kadangi pagal Graikijos teisinį reglamentavimą visi Europos Sąjungos piliečiai gali dalyvauti politinių partijų steigime ir veikloje.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, būtina priimti galiojančių Politinių partijų įstatymo nuostatų pakeitimus, kuriais būtų įgyvendinama Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, kurie nėra gyvenamosios vietos valstybės narės piliečiai, turėtų lygias galimybes kartu su Lietuvos piliečiais visapusiškai pasinaudoti savo teise dalyvauti politiniame gyvenime.

Įstatymo projekto tikslas – užtikrinti, kad Lietuvos teisės aktais būtų vykdomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo įtvirtintas reikalavimas užtikrinti piliečiams, kurie nėra gyvenamosios vietos šalies piliečiai, teisę būti kandidatais per vietos savivaldos ir Europos Parlamento rinkimus tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir tos valstybės piliečiams. Priėmus įstatymo projektą, Europos Sąjungos piliečiams, kurie nėra Lietuvos Respublikos piliečiai, nebus taikomi papildomi reikalavimai siekiant tapti politinės partijos nariais, taip pat jie galės būti politinių partijų steigėjais, todėl turės lygias galimybes kartu su Lietuvos piliečiais visapusiškai pasinaudoti savo teise dalyvauti politinėje veikloje ir rinkimų metu būti išrinktiems į Europos Parlamentą arba vietos savivaldos tarybas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius – Teisingumo ministerija. Įstatymo projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisinių institucijų departamentas (direktorė Jolita Sinkevičiūtė, tel. 266 2993, el. paštas jolita.sinkeviciute@tm.lt). Tiesioginis įstatymo projekto rengėjas – Teisingumo ministerijos Teisinių institucijų departamento Informacinių išteklių koordinavimo skyriaus vyriausioji specialistė Žana Jerochovienė (tel. 266 2913, el. paštas zana.jerochoviene@tm.lt).

3. Dabartinis teisinis įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reglamentavimas

Šiuo metu pagal Politinių partijų įstatymą teisė tapti politinės partijos nariu suteikiama 18 metų sulaukusiems Lietuvos piliečiams. Ši teisė taip pat suteikiama Lietuvoje gyvenantiems Europos Sąjungos piliečiams, tačiau tik jeigu tenkinamos visos šios sąlygos: 1) jie yra įgiję teisę nuolat gyventi Lietuvoje; 2) be pertraukos pragyveno Lietuvoje pastaruosius 5 metus; 3) nėra kitų šalių partijų ar politinių organizacijų nariais. Tokie reikalavimai riboja Europos Sąjungos valstybių narių piliečių, kurie nėra Lietuvos Respublikos piliečiai, galimybes visapusiškai dalyvauti politinėje veikloje ir jie negali pasinaudoti teise politinės partijos veikloje atstovauti toms politinėms idėjoms, kurių neremia kitos veikiančios partijos. Pagal galiojančią teisinį reguliavimą politinių partijų steigėjais gali būti tik Lietuvos Respublikos piliečiai.

4. Naujos teisinio reglamentavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad teisę steigti politinę partiją ir būti Lietuvos Respublikoje įsteigtos politinės partijos nariu turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įstatymų nustatyta tvarka įgijęs Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, kuris pagal šį įstatymą bus suprantamas kaip kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatytais sąlygomis įgijęs teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir deklaravęs savo gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

Pagal Lietuvos Respublikos teisinį reglamentavimą, Europos Sąjungos valstybės narės pilietis ir jo šeimos nariai, kurie teisėtai atvyko gyventi į Lietuvos Respubliką ilgiau kaip 3 mėnesiams per pusę metų ir atitinkantys bent vieną iš Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 101 straipsnio 1 dalyje numatytų pagrindų, tai yra atvyko dirbti, mokytis ar studijuoti, turi pakankamai išteklių pragyventi sau ir savo šeimos nariams, įgyja teisę gyventi Lietuvos Respublikoje. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikoje gyvenantys Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai ir jų šeimos nariai, nustatyta tvarka įgiję teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, pagal Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymą turi deklaruoti savo gyvenamąją vietą. Pažymėtina ir tai, kad savo gyvenamąją vietą privalo deklaruoti ir Lietuvos Respublikoje gyvenantys Lietuvos Respublikos piliečiai. Taigi, pagal naujai siūlomą reglamentavimą, Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui, teisėtai atvykusiam į Lietuvos Respubliką ilgesniam negu 3 mėnesių terminui ir deklaravusiam savo gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, suteikiama teisė tapti Lietuvos Respublikoje steigiamos politinės partijos steigėju ar jau įregistruotos politinės partijos nariu. Tokiu būdu Lietuva galės užtikrinti savo įsipareigojimų įgyvendinimą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnio 2 dalies b punktą ir 22 straipsnį.

Priėmus įstatymo projektą, Europos Sąjungos piliečiams, kurie nėra Lietuvos Respublikos piliečiai, nebus taikomi papildomi reikalavimai tapti politinės partijos nariais, jie galės būti politinių partijų steigėjais, todėl turės lygias galimybes kartu su Lietuvos piliečiais visapusiškai pasinaudoti savo teise dalyvauti politinėje veikloje ir rinkimų metu būti išrinktiems į Europos Parlamentą arba vietos savivaldos tarybas.

Priėmus įstatymo projektą, Komisija dėl Europos Sąjungos teisės pažeidimo neturėtų kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą, kuris, vadovaudamasis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 260 straipsnio 2 dalimi, galėtų Lietuvai paskirti finansines sankcijas. Tinkamai įvykdžius Komisijos reikalavimus, nurodytus pagrįstoje nuomonėje, Komisija priims sprendimą nutraukti Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrą Nr. 2012/2116. Tokiu būdu bus išvengta galimų didelių finansinių baudų dėl reikalavimų, nurodytų Komisijos pagrįstoje nuomonėje, nevykdymo ar netinkamo įvykdymo bei atitinkamai bus išvengta galimų neigiamų pasekmių Lietuvos valstybės biudžetui.

Siūloma atidėti įstatymo įsigaliojimo datą iki 2018 m. liepos 1 d., kadangi įstatymo įsigaliojimui būtina parengti įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, taip pat patikslinti Politinių partijų narių sąrašų informacinės sistemos specifikaciją ir nuostatus.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma, nes bus pašalintas Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų neatitikimas Europos Sąjungos teisės aktams ir bus išvengta Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūros. Priėmus įstatymo projektą, Europos Sąjungos piliečiams, kurie nėra Lietuvos Respublikos piliečiai, bus sudarytos lygios galimybės kartu su Lietuvos piliečiais visapusiškai pasinaudoti savo teise dalyvauti politinėje veikloje ir rinkimų metu būti išrinktiems į Europos Parlamentą arba vietos savivaldos tarybas. Pažymėtina, kad atskiros Europos Sąjungos valstybės (Suomija, Prancūzija, Liuksemburgas, Švedija, Nyderlandai ir kt.) neriboja kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečių, kurie gyvena jų teritorijoje, teisių steigti politines partijas ir būti jų nariais.

Tokiu būdu Lietuvai užtikrinus savo prievolių pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnio 2 dalies b punktą ir 22 straipsnį įvykdymą, Komisija priims sprendimą nutraukti Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrą Nr. 2012/2116, bus išvengta galimų didelių finansinių baudų dėl

Komisijos reikalavimų nevykdymo ar netinkamo įvykdymo ir atitinkamai bus išvengta galimų neigiamų pasekmių Lietuvos valstybės biudžetui.

Įstatymo projektu siūlomi reguliuoti teisiniai santykiai neturės esminės įtakos ir neigiamų pasekmių ekonomikai, socialinei aplinkai, viešajam administravimui, teisinei sistemai, administracinei naštai.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Galima priimto įstatymo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo priėmimas verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, galiojantys teisės aktai, kuriuos būtina pakeisti ar panaikinti, priėmus teikiamą įstatymo projektą

Siekiant į teisinę sistemą inkorporuoti priimtą įstatymo projektą, galiojančių įstatymų keisti ar jų panaikinti arba priimti naujų nebūtina.

9. Įstatymo projekto atitiktis Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimams ir bendrinės lietuvių kalbos normoms, sąvokų ir terminų įvertinimas

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte vartojamos naujos sąvokos suderintos su Valstybine lietuvių kalbos komisija.

10. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei

Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai

Priėmus įstatymą Teisingumo ministerija iki numatyto įstatymo įsigaliojimo turės parengti, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė priimti Politinių partijų narių sąrašų pateikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Vyriausybės 2011 m. vasario 9 d. nutarimu Nr. 153, pakeitimą dėl politinės partijos narių sąraše nurodytinų politinės partijos narių duomenų. Taip pat Teisingumo ministerija pakeis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2011 m. vasario 22 dienos įsakymu Nr. 1R-60 patvirtintus Politinių partijų narių sąrašų informacinės sistemos nuostatus.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymo įgyvendinimas

Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės fondų lėšų įstatymo įgyvendinimas nereikalauja.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Dėl įstatymo projekto specialistų vertinimų, rekomendacijų ar išvadų negauta.

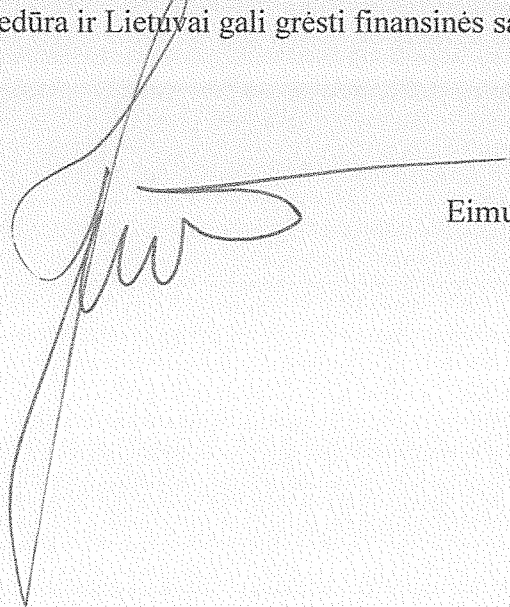
14. Reikšminiai šio įstatymo projekto žodžiai

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: „politinė partija“, „Europos Sąjunga“, „rinkimai“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Įstatymo projektą prašome svarstyti skubos tvarka, nes nepriėmus įstatymo projekto toliau bus vykdoma Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūra ir Lietuvai gali grėsti finansinės sankcijos.

Vidaus reikalų ministras, laikinai
einantis teisingumo ministro pareigas

Eimutis Misiūnas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLITINIŲ PARTIJŲ ĮSTATYMO NR. I-606 PREAMBULĖS, 1, 2, 3, 5 IR
8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo preambulės pakeitimas

Pakeisti įstatymo preambulę ir ją išdėstyti taip:

„Politinių partijų įvairovė užtikrina Lietuvos Respublikos politinės sistemos demokratiškumą. Politinės partijos jungia Lietuvos Respublikos piliečius ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečius, įgijusius teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, bendriems politiniams tikslams įgyvendinti, padeda formuoti ir išreikšti šių asmenų interesus ir politinę valią.“

2 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šis įstatymas nereglamentuoja politinių partijų, kurios pagal 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo (OL 2014 L 317, p. 1) laikomos Europos politinėmis partijomis, finansavimo ir jų finansavimo kontrolės.“

3 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 3 dalį.

2. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 6 dalį.

3. Papildyti 2 straipsnį nauja 8 dalimi:

„8. **Teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įgijęs Europos Sąjungos valstybės narės pilietis** – kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatytais sąlygomis įgijęs teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir deklaruojęs savo gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje.“

4. Buvusias 2 straipsnio 8–10 dalis laikyti atitinkamai 9–11 dalimis.

4 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3 straipsnis. Teisė jungtis į politines partijas

Teisę laisvai jungtis į politines partijas, dalyvauti jų veikloje ir iš jų išstoti turi Lietuvos Respublikos piliečiai ir teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įgiję Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai.“

5 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„5 straipsnis. Politinių partijų steigimas

1. Politinės partijos steigėjais ir nariais gali būti Lietuvos Respublikos piliečiai ir teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įgiję Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, sulaukę 18 metų.

2. Politinės partijos steigėjai nuo politinės partijos įregistravimo Juridinių asmenų registre tampa jos nariais. Tuo pačiu metu Lietuvos Respublikos pilietis ar teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įgijęs Europos Sąjungos valstybės narės pilietis gali būti tik vienos Lietuvos Respublikoje įregistruotos politinės partijos steigėju ar nariu.

3. Politinei partijai įsteigti būtina, kad ji Lietuvos Respublikoje turėtų ne mažiau kaip du tūkstančius steigėjų. Šie savo ar savo atstovų suvažiavime (susirinkime, konferencijoje) turi priimti

politinės partijos įstatus, programą ir išrinkti valdymo organus, taip pat priimti sprendimą dėl buveinės. Steigėjas gali Civilinio kodekso nustatyta tvarka įgalioti kitą steigėją atstovauti jam politinės partijos steigiamajame suvažiavime (susirinkime, konferencijoje). Vienas steigėjas gali pagal įgaliojimus atstovauti ne daugiau kaip dešimčiai kitų steigėjų.“

6 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Politinės partijos privalo kiekvienais metais, ne vėliau kaip iki kovo 1 dienos ir ne vėliau kaip iki spalio 1 dienos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pateikti Teisingumo ministerijai savo politinės partijos narių sąrašą. Siekiant nustatyti, ar politinės partijos nariai atitinka šio įstatymo 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus, Teisingumo ministerijai teikiamuose politinių partijų narių sąrašuose turi būti nurodyta politinės partijos nario vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas, o jeigu jis yra teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įgijęs Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, – ir pilietybė. Šie duomenys turi būti patvirtinti politinės partijos vadovo arba jo įgalioto asmens parašu. Teisingumo ministerija patikrina politinių partijų narių sąrašus ir ne vėliau kaip iki kiekvienų metų balandžio 1 dienos ir iki lapkričio 1 dienos praneša Vyriausiajai rinkimų komisijai, ar politinės partijos narių skaičius atitinka šio įstatymo reikalavimus.“

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. liepos 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2018 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Simonas Džukas
2018-04-18

Strateginio valdymo departamentas
Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

Monika Rutkauskienė
2018-04-18

Teisinių institucijų
departamento direktorė
Jolita Sinkevičiūtė
2018-04-18

LIETUVOS RESPUBLIKOS
POLITINIŲ PARTIJŲ ĮSTATYMO NR. I-606 PREAMBULĖS, 1, 2, 3, 5 IR
8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo preambulės pakeitimas

Pakeisti įstatymo preambulę ir ją išdėstyti taip:

„Politinių partijų įvairovė užtikrina Lietuvos Respublikos politinės sistemos demokratiškumą. Politinės partijos jungia Lietuvos Respublikos piliečius ir Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenančius kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečius **kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečius, įgijusius teisę gyventi Lietuvos Respublikoje**, bendriems politiniams tikslams įgyvendinti, padeda formuoti ir išreikšti šių asmenų interesus ir politinę valią.“

2 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šis įstatymas ~~nereglementuoja politinių partijų, kurios pagal 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2004/2003 dėl reglamentų, reglamentuojančių Europos politines partijas, ir šių partijų finansavimo taisyklių (OL 2004 m. specialusis leidimas, 1 skyrius, 4 tomas, p. 500) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2007 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1524/2007, iš dalies keičiančiu Reglamentą (EB) Nr. 2004/2003 dėl reglamentų, reglamentuojančių Europos politines partijas, ir šių partijų finansavimo taisyklių (OL 2007 L 343, p. 5) 2 ir 3 straipsnius laikomos Europos politinėmis partijomis, finansavimo ir jų finansavimo kontrolės. Šis įstatymas Europos politinėms partijoms taikomas tiek, kiek jų nereglementuoja šioje dalyje nurodytas reglamentas. Šis įstatymas nereglementuoja politinių partijų, kurios pagal 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo (OL 2014 L 317, p. 1) laikomos Europos politinėmis partijomis, finansavimo ir jų finansavimo kontrolės.~~“

3 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 3 dalį.

~~3. Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantis kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis – kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatytais sąlygomis įgijęs teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje ir be pertraukos pragyvenęs Lietuvos Respublikoje pastaruosius 5 metus.~~

2. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 6 dalį.

~~6. Politinės partijos steigėjas – politinę partiją steigiantis Lietuvos Respublikos pilietis, sulaukęs 18 metų.~~

3. Papildyti 2 straipsnį nauja 8 dalimi:

„8. Teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įgijęs Europos Sąjungos valstybės narės pilietis – kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatytais sąlygomis įgijęs teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir deklaravęs savo gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje.“

4. Buvusias 2 straipsnio 8–10 dalis laikyti atitinkamai 9–11 dalimis.

4 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3 straipsnis. Teisė jungtis į politines partijas

~~Lietuvos Respublikos piliečiai turi teisę~~ **Teisė** laisvai jungtis į politines partijas, dalyvauti jų veikloje ir iš jų išstoti **turi Lietuvos Respublikos piliečiai. Šią teisę, išskyrus politinių partijų steigimą, taip pat turi ir teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įgiję Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai** Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantys kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai.“

5 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„5 straipsnis. Politinių partijų steigimas

1. Politinės partijos steigėjais ir nariais gali būti Lietuvos Respublikos piliečiai **ir teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įgiję Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai**, sulaukę 18 metų. Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantys kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, sulaukę 18 metų ir nesantys kitų šalių partijų ar politinių organizacijų nariais, gali būti tik politinės partijos nariais.

2. Politinės partijos steigėjai nuo politinės partijos įregistravimo Juridinių asmenų registre tampa jos nariais. Tuo pačiu metu Lietuvos Respublikos pilietis **ar teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įgijęs Europos Sąjungos valstybės narės pilietis** gali būti tik vienos Lietuvos Respublikoje įregistruotos politinės partijos steigėju ar nariu. ~~Tuo pačiu metu Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantis kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis gali būti tik vienos Lietuvos Respublikoje įregistruotos politinės partijos nariu.~~

3. Politinei partijai įsteigti būtina, kad ji Lietuvos Respublikoje turėtų ne mažiau kaip du tūkstančius steigėjų. Šie savo ar savo atstovų suvažiavime (susirinkime, konferencijoje) turi priimti politinės partijos įstatus, programą ir išrinkti valdymo organus, taip pat priimti sprendimą dėl buveinės. Steigėjas gali Civilinio kodekso nustatyta tvarka įgalioti kitą steigėją atstovauti jam politinės partijos steigiamajame suvažiavime (susirinkime, konferencijoje). Vienas steigėjas gali pagal įgaliojimus atstovauti ne daugiau kaip dešimčiai kitų steigėjų.“

6 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Politinės partijos privalo kiekvienais metais, ne vėliau kaip iki kovo 1 dienos ir ne vėliau kaip iki spalio 1 dienos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ~~(toliau – Vyriausybė)~~ **igaliotos institucijos** nustatyta tvarka pateikti Teisingumo ministerijai savo politinės partijos narių sąrašą. **Siekiant nustatyti, ar politinės partijos nariai atitinka šio įstatymo 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus**, Teisingumo ministerijai teikiamuose politinių partijų narių sąrašuose turi būti nurodyta politinės partijos nario vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas, o jeigu jis yra Lietuvos Respublikoje nuolat gyvenantis kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis **teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įgijęs Europos Sąjungos valstybės narės pilietis**, – ir pilietybė. Šie duomenys turi būti patvirtinti politinės partijos vadovo arba jo įgalioto asmens parašu. Teisingumo ministerija patikrina politinių partijų narių sąrašus ir ne vėliau kaip iki kiekvienų metų balandžio 1 dienos ir iki lapkričio 1 dienos praneša Vyriausiajai rinkimų komisijai, ar politinės partijos narių skaičius atitinka šio įstatymo reikalavimus.“

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. liepos 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2018 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Simonas Šturm
2018-04-18

Strateginio valdymo departamento
Dokumėnų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė
M. Rutkauskienė
2018-04-18

**LIETUVOS RESPUBLIKOS POLITINIŲ PARTIJŲ ĮSTATYMO NR. I-606
PREAMBULĖS, 1, 2, 3, 5 IR 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TOLIAU - ĮSTATYMO PROJEKTAS)**

PAŽYMA

2018-04-18

I. Sprendžiama problema	Igyvendinti Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo įtvirtintą reikalavimą sudaryti vienodas sąlygas Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams, kurie nėra gyvenamosios vietos valstybės piliečiai, bet įstatymų nustatyta tvarka įgiję teisę gyventi tos valstybės teritorijoje, kartu su tos valstybės piliečiais dalyvauti politinių partijų veikloje bei rinkimuose į Europos Parlamentą ir vietos savivaldos tarybas. Priėmus įstatymo projektą, Europos Komisija priims sprendimą nutraukti Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrą Nr. 2012/2116.
II. Siūlomos priemonės	Įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad teisę steigti politinę partiją ir būti Lietuvos Respublikoje įsteigtos politinės partijos nariu turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje įstatymų nustatyta tvarka įgijęs Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, kuris pagal šį įstatymą bus suprantamas kaip kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatytomis sąlygomis įgijęs teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, deklaravęs savo gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus ir sulaukęs 18 metų.
III. Priemonių kaštai	Įstatymo įgyvendinimas valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės fondų lėšų nepareikalaus.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus įstatymo projektą, Europos Sąjungos piliečiams, kurie nėra Lietuvos Respublikos piliečiai, nebus taikomi papildomi reikalavimai tapti politinės partijos nariais arba steigti partijas, todėl jie turės lygias galimybes kartu su Lietuvos piliečiais visapusiškai pasinaudoti savo teise dalyvauti politinėje veikloje ir rinkimų metu būti išrinktiems į Europos Parlamentą arba vietos savivaldos tarybas.

Pažymą parengė:

Teisingumo ministerijos

Teisinių institucijų departamento

Informacinių išteklių koordinavimo skyriaus

vyriausioji specialistė Žana Jerochovienė